

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keverberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

MARKANTE FACETTEN

Repercussies naar aanleiding van het rapport van de staatscommissie-De Vreeze (X)

door A. P. N. de Groot, arts, voorzitter
Vereniging tegen de Kwakzalverij

Onder de instanties, die in gebreke zijn het begrip KWAKZALVERIJ aan een nuchtere beoordeling en een ernstige bestrijding te onderwerpen, nemen de publiciteits-media een voorname plaats in.

Door een, niet van alle kanten doordachte, instelling zijn ze in belangrijke mate mede verantwoordelijk voor ontstaan en instandhouding van de chaotische verwarring, die op dit punt heerst. Ze spelen hierbij zelfs een fatale rol, omdat ze zich richten tot een zeer uitgebreid, heterogeen, publiek van kijkers, hoorders en lezers.

Men begrijpe ons goed: het is vanzelfsprekend het goede recht van publicisten en hun, medeverantwoordelijke, superieuren inzake de mérites van het, hier gestelde, onderwerp er een eigen(machtige) mening op na te houden. Maar.... alvorens deze publiekelijk uit te dragen, moet — uithoofde van hun positie en hun beroepsethiek — wél vaststaan, dat ze:

- a. hun onderwerp grondig onder de knie hebben door bestudering van ALLE kanten en
- b. diepgaand hebben overwogen welke indruk — ten opzichte van een welbegrepen gezondheidsZORG — hun woorden kunnen achterlaten.

Daaraan ontbreekt het — helaas — maar al te vaak.

TELEVISIEGEVAREN

Wat de TELEVISIE betreft moet worden opgemerkt, dat hieraan zéér veel hapert. Zoveel zelfs, dat Dagboekenier (Parool 24 augustus 1965) reeds openbaarde:

„Maar ja, als men nagaat hoeveel propaganda de televisie al heeft uitgebazuind, ook over de kwakzalverij, moet men wel concluderen, dat het aantal onvolwassen jongens, dat zich met T.V. bezighoudt, nog zéér groot is. Met als gevolg Volksmislei-

ding in plaats van Volksopvoeding. Ook dit is slordig geknoei met gif”.

Ons inziens is daar geen woord Frans bij.

- 1. Wat de Volksopvoeding betreft zou de beeldbuis het instrument moeten zijn, dat de Overheid de gelegenheid biedt het hele Nederlandse volk inzake gezondheidsZORG objectief voor te lichten.

De regering zou de bevolking:

- a. op de hoogte moeten brengen van wat in dezen — wetenschappelijk erkend — gaande is
- b. ondubbelzinnig — en duidelijk — moeten waarschuwen voor allerlei „theorieën” en „handelingen”, die niet stroken met het belang van de Volksgezondheid. Het Staatstoezicht is tot dusverre in beide gevallen in gebreke gebleven.

- 2. Hoezeer verantwoordelijke leiders van televisie-rubrieken — veelal door gebrek aan voldoende inzicht in deze specifieke materie — de geestelijke milieuhygiëne groot nadeel toebrengen, moge uit de volgende voorvallen blijken.

a. Eind 1964 vond — grootscheeps als WERELDPRIMEUR aangekondigd — een voorbarige uitzending plaats over Psychokinese (gedachtenkracht). Hoe praematuur deze wensdroom van parapsychologen werd gebracht, moge blijken uit het feit, dat tot op het huidige ogenblik het bestaan ervan wetenschappelijk nog helemaal niet bewezen is kunnen worden. De vertoning op de televisie mislukte volkomen, maar veroorzaakte wel zéér ernstige verwarring in menig menselijk brein.

b. De goochelaar David Berglas bracht in april 1967 in een uitzending OPUS 13 enige aanwezigen in de zaal en zelfs kijkers in hun huiskamers in een (hypnotische) slaap. Twee van laatstgenoemden bleven zelfs een paar dagen lang in die — onnatuurlijke — toestand.

De Overheid bleef in gebreke uit eigen kracht hierop adequaat te reageren.

Pas in juli d.a.v. gaf ze — op desbetreffende vragen in de Tweede Kamer — te kennen van mening te zijn, dat **massa-hypnose wél gevaren voor enkelingen** kon opleveren. Daarom achtte ze een televisie-uitzending, waarin hypnotiseurs optreden, minder gewenst. Maar ze vond de gewraakte vertoning niet zó schadelijk voor de volksgezondheid, dat wettelijke maatregelen om dit tegen te gaan, nodig werden geacht. De bewindslieden zegden eigener beweging toe **meer(?) voorlichting over hypnose** te zullen geven.

Voor zover ons bekend, is tot op het verschijnen van deze publicatie — dus na ruim zeven jaar — **deze toezegging nog steeds NIET gestand gedaan**.

Uit het aangehaalde antwoord van de regering is niet op te maken of ze bij haar overwegingen aandacht heeft geschonken aan de **mogelijkheid van geestelijke milieuverontreiniging** bij tallozen door dit — hypnose-opwekkende — optreden van een beroepsgoochelaar, die NIET als zodanig is aangekondigd.

c. Over het fenomeen Uri Geller schreef de Telegraaf op 8 december 1973: „Een nieuw Israëliisch geheim wapen of de nieuwste goocheltruc?...”

In een groot opgemaakt artikel in die krant van 2 november d.a.v., dat:

1. het debat over dit fenomeen **nog lang niet is uitgeraasd**, en
2. een streng wetenschappelijk onderzoek de psychokinetische afstands-beïnvloeding van allerlei voorwerpen **beslist niet onbetwistbaar** had aangetoond.

Deze stand van zaken bewijst eens te meer hoe — tot groot nadeel van de geestelijke milieuhygiëne — bij de televisie **ondoordacht voorbarig** wordt omgesprongen met de mogelijkheden, die dit publiciteits-medium kan bieden.

d. In april van dit jaar werd in het NOS-programma **DIAGNOSE** ingegaan op de vraag: „Bestaat er werkelijk helderziendheid?”

VERVOLG OP BLZ. 48

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeienis is KWAKZALVERIJ

BLZ. 47

Uitzendingen leverden nadeel op voor gezondheidsZORG

VERVOLG VAN BLZ. 47

De **presentatie** was toevertrouwd aan — de niet steeds even exact denkende — Jack van Belle. Als **wetenschappelijke begeleiders** fungeerden — als voornaamsten — o.a. Prof. Dr. W. H. C. Tenhaeff en Prof. Drs. H. van Praag. Deze psychologen hadden tot taak hun **standpunt te verdedigen** tegenover vragen van een **forum**. Dit laatste bestond uit enkele bekende — inzake het te behandelen vraagstuk totaal onkundige — figuren uit de show-business en de handelaar Loe Lap.

Ook in deze uitzending kwam — door meerdere, aan het verstandelijke brein van de gehaaide zakenman ontsproten nuchtere en scherp gestelde vragen — weer aan het licht hoezeer een **titel van professor en/of doctor niet steeds borg staat** voor het uitsluiten van vooroordeel. Genoemde wetenschapsmensen noch de presentator hadden hierop vaak een **bevreemdend antwoord** klaar. Uit hun **falen** in dit opzicht moet de conclusie worden getrokken, dat er **weinig praktische realiteit inzake buitenzintuigelijke beweringen** aanwezig geacht moet worden.

Evenals vele andere onder presentatie van Jack van Belle c.s. gehouden uitzendingen, heeft ook deze weer aangetoond, dat **televisie-verhandelingen over paranormale wensdromen** niet alleen **praematuur**, maar bovendien **geestelijk verontreinigend** zijn. Het wordt dan ook de hoogste tijd, dat Overheid en verantwoordelijke leiders van deze publiciteitsmedia inzien **hoezeer ondoordacht gebruik (misbruik?) ervan gevaaren voor de Volksgezondheid kan opleveren**. Ze moeten het niet alleen leren inzien, maar er ook **ernstig van worden doordrongen**. Hetgeen niet hetzelfde is in veel gevallen!!!

II

ONVERTEERBAAR

Terzake van de RADIO gelden onzerzijds dezelfde onverteerbare bezwaren als boven tegenover de afdeling **TELEVISIE** van de omroepverenigingen naar voren gebracht. In verschillende afleveringen van het Maandblad tegen de Kwakzalverij is in het verleden meermalen ernstig geprotesteerd tegen **eigendunkelijk belichten van onderwerpen op het gebied van de gezondheidsZORG**. In dit artikeltje willen wij een **eigen, merkwaardige belevenis** aan de vergetelheid ontrukken.

Bij de planning van een uitzending over één van de zgn. „alternatieve geneesmethoden” werd onze Vereniging door de samensteller van het programma verzocht een tegenspeler tegen de hoofdfiguur voor te stellen. Toen dit was geschied werd tegen de voorgestelde gesprekspartner onoverkomelijk bezwaar gemaakt: de aangewezene zou niet door de hoofdrol-speer-

ster kunnen worden geaccepteerd vanwege zijn leeftijd. (SIC.).

Haar redenering zou zijn, dat deze oudere tegenpartij haar **met ouderwetse begrippen** tegemoet zou treden. Een hypermodern — volkomen onvoldragen — begrip, dat de **vrees voor een gedegen ervaring** naar onze mening moet camoufleren.

Gemis aan bezonkenheid kenmerkt de overmoed van jeugdige nieuwlichters. Te hunner instructie worde hen aanbevolen te rade te gaan bij de Bond zonder Naam: Verbeter het Mensdom..... Begin bij Zelf.

Gezien bovengeschetste ontwikkeling **zagen wij af** van enige medewerking aan het tot stand komen van het beoogde — **niet van alle kanten belichtende** — hoorspel. Wij verwezen aanvrager daarom naar een officiële ambtelijke instantie.

Of het programma tot verwezenlijking is gekomen, is ons niet bekend. Indien dit wel het geval is geweest, moet worden aangenomen, dat **ook deze uitzending weer een nadeel** voor de gezondheidsZORG heeft opgeleverd. En wel door het erbij ontbreken van een ordentelijke tegenbewijs-voering, die met wetenschappelijke feiten is gestaafd.

III

DAMESBLADEN

Bij de **PERIODIEKEN** moeten de damesbladen wel als de — voor de geestelijke Volksgezondheid — het minst acceptabele worden aangezien. Uit de talloze hierin voorkomende — niet van alle kanten door-dachte — verhaaltjes moge de aandacht worden gevestigd op de artikelenreeks **ER ZIJN OOK ANDERE DOKTERS**, verschenen in Libelle van 6 september j.l. en volgende afleveringen. Daarin wordt — op wel zéér (zoet)sappige wijze eenzelvig opgehemeld: „Hoe opzienbarend sommige methoden zijn”.

In Libelle van 4 oktober d.a.v. blijkt wel onomwonden **hoe opzienbarend zulk soort onvoldragen praatjes** inwerken op de geest van lezers en lezeressen. In de rubriek **BESTE LIBELLE** toch betuigt — de zelfverzekerde — Rita Corita onder dekking van haar jeugdportret met een cri du coeur: „..... Die serie over die dokters, die je anders genezen, die heb ik erg gewaardeerd (nr. 36), dat wilde ik u toch wel even zeggen. Ga zo door, Libelle”.

Verder commentaar lijkt ons overbodig. Proficiat, Libelle!!!

IV

IN DAGBLADEN

En nu de **DAGBLADEN**. Het moet ons van het hart, dat de — onder I vermelde — uitspraak van Dagboekener ook hier volkomen van pas is. In al hun — geestelijke — onvolgroeidheid **vergrijpen de aan-**

sprakelijke executanten van de schrijvende pers zich aan het probleem van overtredingen van de Wet op de Uitoefening der Geneeskunst. Zij schotelen, op wel zéér aanvechtbare wijze, hun gevoelens voor en bewerkstelligen daardoor een — door henzelf **NIET** doorziene — **ESCALA TIE** van een levensgevaarlijke kwakzalverij.

Niet alleen vele — op „hot-news” beluste — **beroepsjournalisten** gaan zich hieraan te buiten, maar — noodlottigerwijs — **zelfs enkele gekwalificeerde artsen**.

Het is funest, dat laatstgenoemden — **als geneeskundige medewerkers aan grote landelijke kranten** — zich niet ontzien hun lezers een berichtgeving voor te dokteren, waaraan een deugdelijke, wetenschappelijk onbetwistbare — **bewijsvoering te enen male ontbreekt**.

Door hun geschrift tonen deze scribenten aan **géén verantwoordelijkheid te voelen, noch te kunnen dragen**, ten opzichte van de, hun toevertrouwde, taak.

De, hier gewraakte, activiteiten mogen door de volgende, **betreurenswaardige**, feiten nader worden toegelicht.

1. De N(ieuwe) R(otterdamse) C(ourant) kon bogen op een geneeskundige medewerker, die een **averechtse — zéér tendentieuze — recensie** presteerde:

Een artikel in de Ziekenfondsgids (februari 1970) behelsde onder meer:

a. „..... Een moderne, alles omvattende, definitie, door de Vereniging tegen de Kwakzalverij reeds jarenlang gepropageerd, luidt „Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeienis...” en

b. „..... Tot het ontstaan van deze chaos hebben meerdere factoren in meerdere of mindere mate bijgedragen.... 1. de Overheid zelf en wel omdat ze heeft nagelaten a..... b..... c. haar ambtenaren, aan wie de handhaving van deze WET is opgedragen, voor dit onderdeel van hun taak een behoorlijke scholing te geven.....”.

Inzake deze opmerkingen durft de geneeskundige medewerker van de N.R.C. zijn lezers (28 maart 1970) voor te houden: „Als dan tenslotte **WETENSCHAP** zo sterk op een dogma gaat lijken, dat **haar handhaving opgedragen** kan worden aan ambtenaren van de overheid, waarbij nota bene geëist kan worden, dat ze hiertoe adequaat worden geschoold, kan **dit vertrouwen potentieel gevaarlijk** worden”.

Wij vragen ons in gemoede af hoe het in vredesnaam mogelijk is, dat een **wetenschappelijk medewerker** aan de pathologische Anatomie II van de medische faculteit van de Erasmus Universiteit te Rotterdam de **wetenschap zo kan verkrachten**, door haar dogmatisch als op één lijn te proclameren met Staatsrechtelijke begrippen als: **WET**.

Terzijde zij vermeld, dat deze tendentieuze voorlichting in de N.R.C. nimmer in het openbaar ridderlijk is herroepen. Ook

Arrestatie van kwakzalver te Nieuwleusen een zegen] voor de volksgezondheid genoemd

„ARRESTATIE VAN DEZE man is een zegen voor de volksgezondheid”. Deze uitspraak over het onderzoek dat de recherche instelde naar de praktijken van de 45-jarige kwakzalver O. S. te Nieuwleusen noteerde de Zwolse Courant uit de mond van dokter G. R. Dekker te Nieuwleusen. S. wordt verdacht van het ongeoorloofd uitoefenen van de geneeskunst, maar er hangt hem ook een straf voor onwettig wapenbezit boven het hoofd. Bij een huiszoeking in zijn riante woning in Den Hulst werden grote hoeveelheden geneesmiddelen, wapens (pistolen, revolvers en een karabijn) en munitie aangetroffen. Men vond ook een hoeveelheid amfetaminen in het huis van S., die al geruime tijd in het oog werd gehouden. S. deed ook in antibiotica en hormoonpreparaten, die door mesters van vee clandestien worden toegediend.

Het is niet voor de eerste keer dat in de kolommen van ons Maandblad moet worden geconstateerd hoe moeilijk het is bewijzen te verzamelen tegen dergelijke lieden. Het was overigens bekend genoeg, dat geregeld mensen naar het huis van O. S. trokken om genezing te vinden. Eerst toen er klachten kwamen uit het Zwolse Sophiaziekenhuis over patiënten die door O. S. waren behandeld kwam het recherche-apparaat in werking.

De 12-jarige Herman Schuurman bracht dertien weken in het ziekenhuis door als gevolg van het feit, dat kwakzalver O. S. de jongen voor eczeem een overvloedige dosis vitamine D had voorgeschreven waardoor nierbeschadiging, ontkalking en verlamingsverschijnselen kunnen ontstaan. Het gaat nu redelijk goed met de jongen.

S. gaf ook Betty Bredewoud, die naast hem woont, zenuwtabletten, waarvan ze eerst wel misselijk werd, maar later toch kalm. Broer Henk kreeg tabletten en druppels tegen toevallen. „Hij riep me een keer,” vertelde broer Henk, „en nam een bloedproef”. Daarna kreeg hij de medicijnen. S. doet goede zaken, weten broer en zus, op vrijdag is het verschrikkelijk druk. Dan staan er wel eens dertig auto's voor de deur en daarnaast nog fietsen en brommers.

Henk van Oosten van de Zwolse Courant kwam ook aan de deur bij de wonderdokter zelf, die zich magnetiseur, veeverloskundige en castreur noemt. O. S. bleek niet erg spraakzaam tegen de pers, na het ingrijpen van de politie:

„Er is hier niets aan de hand. Alles moet nog bewezen worden. De politie heeft alleen een onderzoek ingesteld”, aldus S.

Van Oosten: „U blijft dus uw praktijk uitoefenen?”

S.: „Natuurlijk. Ik ga door zo lang ik leef. Verder geen commentaar”.

Van Oosten: „En als u opgepakt wordt?”

S.: „Dan houdt alles op. Daar hoeft ik niet bang voor te zijn, want dat gebeurt niet”.

Van Oosten: „U doet dus niets onrechtmatigs?”

S.: „Nee, verder geen commentaar”.

Van Oosten: „Hoeveel verdient u met uw activiteiten?”

S.: „Geen commentaar”.

Van Oosten: „Waarom wilt u dat niet vertellen?”

S.: „Dat gaat niemand iets aan. Als echter iedereen zulk goed werk deed als ik, dan zou de wereld er heel wat anders uitzien”.

Van Oosten: „Op welke wijze geneest u de mensen?”

S.: „Geen commentaar”.

Daarop wijst S. de verslaggever de deur.

Heijligers - een paragnost met spiritistische inslag

ZO VAN TIJD tot tijd horen we weer eens iets van bekende paragnosen. Veel van Gerard Croiset, minder van Cor Heijligers. De laatste blijkt het Drentse Roswinkel te hebben verlaten en zich nu — al weer drie jaar — gevestigd te hebben in de stad Groningen. Hij was, lezen we in het Nieuwsblad van het Noorden, oprichter van de Stichting tot het opsporen van vermiste personen (1954) en hij is nu voorzitter van de Stichting tot bevordering der toegepaste psychologie.

Ook Heijligers, die nu 54 jaar is, was eens proefpersoon van prof. Tenhaeff, maar Heijligers wil niet in één adem worden genoemd met Croiset en Toolen. Hij heeft een andere werkwijze. Hij verklaart zijn para-normale prestaties via zijn geloof in het voortbestaan na de stoffelijke dood. Deze spiritistische inslag in zijn werkwijze noemt hij levensbeschouwelijk, niet religieus.

Hij heeft ook — wij citeren nog altijd een artikeltje van Dick Panman in het Nieuwsblad van het Noorden — een aversie tegen experimenten. „Geen spelletjes, maar een spontane inleving in situaties en mensen”, is zijn uitgangspunt. Paragnost Heijligers vergelijkt zichzelf met een musicus die zijn instrument stemt, alvorens een concert te geven. Waar Croiset eens faalde zou hij een oplossing hebben gevonden. „In Coevorden was een jongen vermist. Volgens bewoners en de politie was hij gesignaleerd bij een tandarts. Ook anderen hadden hem gezien. Men nam voor 99 procent aan, dat hij leefde. Onderweg naar Coevorden (aldus Heijligers) reed de dood mee. Ik was die laatste procent in het geheel. Die jongen was dood. Er was een ander bij de tandarts geweest”.

Heijligers houdt zich al 25 jaar bezig met wat hij noemt „de sluimerende gevoelens in de mens”.

Geneeskundige medewerkers hebben nascholing nodig!

VERVOLG VAN BLZ. 48

niet nadat de Hoofdredactie op de ergerlijke misvatting attent was gemaakt.

2. NRC-Handelsblad geniet nog steeds van deze geneeskundige medewerker, die ook in haar kolommen zijn — **verwarring zaaiende** — geneeskundige reportage voortzet.

a. Een twee-jarige kwakzalvers-cursus: „opleiding in de natuurgeneeswijze” werd door hem met **welgevallen begroet** — zo niet gepropageerd.

b. Een kwakzalversboek over „Iriscope” werd door hem met een dermate onwetenschappelijke benadering van de inhoud aan zijn lezers voorgezet, dat de vraag rijst of deze wetenschapsman wel ooit kennis heeft genomen van een — uitgekend wetenschappelijke — veroordeling, door een aantal geleerde Duitse oogartsen gepubliceerd.

3. Het Algemeen Dagblad verheugt zich in een geneeskundige medewerker, die het durft te bestaan door middel van een artikel „Met de natuur de migraine te lijf” in zijn medische rubriek het lezerspubliek

openlijk naar een kwakzalversclub te verwijzen. En wel naar een wetsovertredende organisatie van onbevoegden, die hun „klanten”, lijdende aan een bloeding van de prostaat (voorstandersklier) niet operatief (laten) behandelen, maar ze zelf liever de dood injagen door het „voorschrijven” van een „natuurproduct” uit de „drugstore” van de beruchte N.W.P.

Beide gewraakte artsen, te weten de antroposoof H. S. VERBRUGH en de televisiester Aart C. GISOLF, **verzaken** — door boven uiteengegafde daden de — door hen afgelegde — **eed van Hippocrates.** Hun zij aanbevolen — ter zeer noodzakelijke nascholing — **de komende serie besprekingen** over vermeende zgn. „alternatieve geneeswijzen” niet alleen in te gaan zien, maar tevens ernstig te bestuderen. Nu, met dit artikel 10 van de Repercussies, deze serie is beëindigd, kan de aangekondigde nieuwe reeks over de vermeende — „alternatieve geneeswijzen” tegemoet worden gezien in het volgende (januari 1975) nummer van ons Maandblad waarin begonnen wordt met een kritische beschouwing over de faites en gestes van de beruchte N.W.P.

A. P. N. DE GROOT

Het wekken van valse hoop

DE NEDERLANDSE Vegetariërsbond vierde op 19 oktober in de RAI te Amsterdam het tachtigjarig bestaan. Het maandblad van de bond „Leven & Laten Leven” van september-oktober stond bij die gelegenheid in het teken van de voeding. Daarin vonden wij een aanhaling uit het Amersfoortse blad Present over reformwinkels. Met instemming ontlenden wij daaraan het volgende:

„Wie naar een reformwinkel gaat, zal over het algemeen geïnteresseerd zijn in voeding. Een gezonde belangstelling voor voedsel is belangrijk, omdat gezondheid samenhangt met onze voeding. Veel producten in dit soort zaken zijn echter vrij duur en sommige zijn beslist niet noodzakelijk voor de gezondheid (rietsuiker).

Soms wekken de toelichtingen en gebruiksaanwijzingen bij de producten valse hoop op genezing van ziekten. Laat uw gezondheid te wensen over, ga dan naar uw dokter en vraag hem wat u eventueel van een „natuurlijk” voedingsmiddel kunt verwachten”.

Weegbree-iriscopie

HOE VOLSTREKT onwetenschappelijk de iriscopie ook moge zijn, hoe dwaas deze vorm van diagnostiek en daardoor hóe gevaarlijk ook: er wordt nog altijd mee geleurd. Getuige een voordrachten-cyclus in Hoorn, in De Weegbree-werkruimte, zoals dat met een mooi woord heet, op het Grote Oost nr 35. Op 9 oktober begon daar een reeks voordrachten over iriscopie.

Bedrog in BEFAAMD parapsychologisch instituut

DE 26-JARIGE AMERIKAANSE medicus W. J. Levy, directeur van het wereldberoemde Instituut voor parapsychologie te Durham in New Hampshire, gesticht door J. B. Rhine is afgetreden nadat bewezen was dat hij onderzoeks-resultaten had vervalst. Dat viel onlangs in het weekblad Time te lezen. Voor het Amerikaanse Instituut is dit een bijzonder harde slag, want hoe rijk de geschiedenis van de parapsychologie ook is aan bedrog — niemand twijfelde aan de serieuze opzet van het Instituut van Rhine.

De jonge directeur van het Instituut had bij ratten elektroden in de hersenen ingeplant en wel in dat deel van de hersenen waar

de prikkel lustgevoelens te weegbracht. Levy wilde bewijzen dat de ratten die prikkels, die via de elektroden zonder enige regelmaat werden toegediend, konden „voorspellen” en door psychokinese willekeurig konden worden beïnvloed om zich zo als het ware meer lustgevoelens te verschaffen.

Zonder die beïnvloeding zouden de ratten gedurende 50 pct van de tijd van het experiment geprikkeld moeten zijn geweest. Levy had in mei echter bekend gemaakt dat een prikkel-duur van 54 pct was geconstateerd bij de proeven. Daarmee zou de psychokinetische beïnvloeding door de ratten zijn bewezen.

Toen het assistenten van Levy opviel, dat deze het

registreerapparaat verzette om tot een hoger percentage te komen werden de proeven buiten hem om voortgezet met een ander instrument. Dit leverde de verwachte 50 pct op: van psychokinese bij de ratten was geen sprake, de dieren waren niet in staat de prikkels te voorzien.

De kennelijk zeer door het voorval geschokte prof. Rhine heeft daarop ingegrepen waarop Levy zijn ontslag heeft genomen. Hij verzekerde dat hij alleen in dit speciale geval de resultaten had vervalst. Terwille van de goede naam van het Instituut laat Rhine thans alle vroegere proeven die Levy heeft gedaan op hun betrouwbaarheid testen.

WIJ WENSEN ONZE LEDEN EEN GELUKKIG EN VOORSPOEDIG

1975

Bestuur Vereniging tegen de Kwakzalverij
Redactie Maandblad tegen de Kwakzalverij

10 centimeter meer buste in drie weken: onmogelijk

HET IS ONMOGELIJK om de grote borstspier (Pectoralis major) in drie weken tijds zodanig te ontwikkelen dat de buste-omvang met 10 centimeter zou toenemen. Een klacht van Konsumenten Kontakt bij de Commissie voor het handhaven van de Nederlandse code voor het reclamewezen werd dan ook toegewezen.

Het ging hier om een „borstontwikkelingsmethode” waarmee Tina Spezialversand GmbH in Nederland adverteert met de Pantastik super record BB-snel ontwikkelaar. De Duitse firma verdedigde zich met er op te wijzen dat het ging om oefening van de grote borstspier. Het Nederlands genootschap voor Fysiotherapie werd door de Commissie voor het handhaven van de code voor het reclamewezen om advies gevraagd. Welnu, het Genootschap vond dat het onmogelijk kan, al is het mogelijk de grote borstspier door oefening enigszins te vergroten. Maar dat houdt in dat ook andere borst- en schouderpijnen en de musculatuur van de nek een zekere vergroting zullen ondergaan, waardoor deze lichaamsdelen meer een mannelijk dan een vrouwelijk karakter krijgen.

Een miljard gulden

Bijna de helft van de geneesmiddelen, die in Nederland worden gebruikt, is ook Nederlands fabrikaat. Vorig jaar gebruikten we met z'n allen ongeveer één miljard gulden aan geneesmiddelen. Grootste Nederlandse fabrikant is de farma-divisie van Akzo.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-President Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Buiters, **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** b.d., 't Harde; P. L. Stal, **Arts** te Hilversum; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mev. Drs. P.H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: Dr. S. Lelie, **Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

BLZ. 50

Abonnement per jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerenden f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum